

Hodnocení publikace

**VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2010*. Praha: VOX, 2010. 356 s. ISBN 978-80-86324-86-9.**

---

**prof. Ing. Jan Široký, CSc.**

### 1. AKTUÁLNOST, SROVNATELNOST S PODOBNÝMI PUBLIKACEMI

Recenzovaná publikace již vychází podesáté, tentokrát po dvouleté odmlce. Text vychází z právního prostředí z března 2010, je tedy aktuální a plně zachycuje veškeré změny v daňové legislativě účinné od 1. 1. 2010. V recenzi na jedno z předchozích vydání bylo uvedeno, že podobně laděná kniha na knižním trhu není. Stímto tvrzením lze plně souhlasit i nyní<sup>1</sup>, troufám si napsat, že **kniha nemá v České republice v této oblasti konkurenci**. Toto postavení je dáno především stavbou publikace.

### 2. ORIGINALITA, FORMA PUBLIKACE

Recenzovaná publikace zabývající se daněmi má totiž učebnicový výkladový charakter a v žádném případě není komentářem k daňovým zákonům; dá se dokonce konstatovat, že autorky se zákonným normám úspěšně vyhýbají. Tento přístup se pozitivně odráží v logické struktuře jednotlivých kapitol a v jejich celkové provázanosti.

Knihu tak lze číst od počátku a i laikovi v předmětné problematice bude jasná stavba daňového systému<sup>2</sup> ČR a základní terminologie (kapitoly 1 a 2). Kapitola o správě daní, která je zařazena jako třetí, ilustruje čtenáři složitost úkonů daňového řízení a - jelikož se týká všech daní - jeví se její umístění v knize jako oprávněné. Následujících šest kapitol se již věnuje konkrétním daním včetně pojistného sociálního pojištění (šestá kapitola). Jak již je u této publikace zvykem, text obsahuje značný počet velmi přehledných schémat, dále tabulky, v rámečku zvýrazněné základní termíny, řešené příklady a na konci kapitoly jsou uvedena klíčová slova. Osobně za největší přínos považuji právě schémata, která se snaží znázornit logické souvislosti<sup>3</sup> mezi jednotlivými daňovými ustanoveními. Nezvyklým je zařazení silniční daně do daní selektivních spotřebních<sup>4</sup>, naopak za velmi zdařilé považuji důsledné používání názvu „energetické daně“ namísto mnohdy masmédií propagovaného nešťastného názvu ekologické daně<sup>5</sup>.

### 3. PŘÍNOS TEXTU PRO STUDIUM A PRO PRAXI

Publikace si svým přehledným výkladovým charakterem a používaným aparátem najde své uživatele v širokém spektru (jak tomu ostatně bylo v předchozích devíti vydáních) čtenářské obce. Prioritně si ji asi budou pořizovat posluchači vysokých škol, některé pasáže však ocení již středoškolská studenta. V oblasti odborníků z praxe budou publikaci používat jak záměci o profesi daňového poradce (jako prvotní studijní pomůcku k seznámení s daňovým systémem ČR), tak i pracovníci finančních a jiných orgánů.

---

<sup>1</sup> Na některých VŠ sice existují učební texty podobným způsobem koncipovány, s recenzovanou publikací se však nemohou měřit jak kvalitou, tak záběrem a výkladovou metodikou.

<sup>2</sup> Někteří autoři odlišují pojmy „daňový systém“ a „daňová soustava“, přičemž daňovou soustavu podle jejich pojetí tvoří pouze suma zákonů, kdežto daňový systém je pojem širší, zahrnující i systém finančních úřadů a dalších institucí, jejich vzájemné vazby apod.

<sup>3</sup> I když - vzato do důsledků - u některých daňových zákonů se o logice zrovna přesvědčivě psát nedá.

<sup>4</sup> Většina autorů zařazuje silniční daň do majetkových daní.

<sup>5</sup> Konstrukce daně ze zemního plynu a dalších plynů, daně z pevných paliv a daně z elektřiny z hlediska standardní daňové teorie opravdu nezajišťuje přínos k ochraně životního prostředí.

#### 4. CELKOVÉ HODNOCENÍ

Recenzovaná publikace je jistě nadprůměrným literárním odborným počinem, zejména přehledným pojetím výkladu, která si jistě najde své čtenáře na českém knižním trhu.

***prof. Ing. Jan Široký, CSc.***

Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava

kontakt: jan.siroky@vsb.cz

---

#### **Ing. Václav Boněk**

Konečně! Konečně držím v rukou nové vydání osvědčené publikace „Daňový systém ČR“, tentokrát s vrocením 2010. Tato publikace je vydávána každoročně či jednou za dva roky, podle toho, jak velkých a jak zásadních změn daňový systém České republiky za uplynulý rok nebo dva doznal. A že se jedná o osvědčenou publikaci, o tom více než zřetelně vypovídá skutečnost, že se jedná již o desáté vydání.

Komu je publikace určena? Studentům středních a vysokých škol ekonomického směru jako základní učebnice daňového práva. Proto ji také opakovaně svým univerzitním studentům předepisují na prvním místě povinné literatury. Ovšem její záběr je daleko širší. Velmi dobře poslouží každému, kdo chce víc vědět o daních, které platí, pochopit jejich princip, význam, a znát svá základní práva a povinnosti. Poslouží pochopitelně i jako výchozí zdroj informací pro všechny, kteří pak budou takto nabyté znalosti prohlubovat nebo specializovat. V dobách minulých se o obdobných publikacích psalo jako o knihách potřebných pro školu, kancelář i dům.

Co v ní čtenář najde? Rozhodně nepředstavuje komentář k jednotlivým daňovým zákonům (ty mívají tisíc i více stránek) ani pokyny pro vyplnění daňových přiznání. Ale dozví se základní a nejpodstatnější informace o všech českých daních, které mu umožní nejen pochopit jejich funkce, účel, poskytnou mu základní informace pro jeho vlastní potřebu v oblasti daní, ale připraví ho i pro dostatečně kvalifikovaný i kritický pohled na různé televizní diskuse, novinové články atd. o daňové problematice. A že daně zajímají prakticky všechny občany, o tom není pochyb. Publikace se nevyhýbá ani těm fiskálním nástrojům, které většinou za daně nepovažujeme, ač jimi ze své ekonomické podstaty jsou, tzn. pojistnému na sociální zabezpečení a na všeobecné zdravotní pojištění, a pochopitelně ani clu. V neposlední řadě se čtenář dozví i základní informace o daňové teorii či o správě daní, a také se seznámí se zakotvením našeho daňového systému v daňových principech Evropské unie.

Autorkám publikace, zkušeným a renomovaným pedagožkám pražské Vysoké školy ekonomické profesorce Aleně Vančurové a docentce Lence Láchové, se podařilo za pomoci řady tabulek, grafů, příkladů, schémat vytvořit čtivý text. V neuvěřitelně krátké době do něj zahrnuly i změny u daně z přidané hodnoty, k nimž došlo k 1. lednu letošního roku. Prostě těch 395,-- Kč utracených za publikaci, kterou jako vždy vydává 1. VOX a. s., jsou dobře investované peníze.

***Ing. Václav Boněk***